

γιάννης αντάμης

με τα πόδια

αποσπάσματα

DREAM
TIGERS

Γιάννης Αντάμης

**Με τα πόδια,
αποσπάσματα**

Τεχνική υποστήριξη: Μάριος Αρσενίου

Dreamtigers 2018

Σήμερα γίνομαι σαράντα πέντε ετών. Κάθομαι
γυμνός ως τη μέση στο ξενοδοχείο Λυκαβηττός στην
Αθήνα, κάθιδρος, ρουφώντας μεγάλες ποσότητες
Κόκα Κόλα. Σ' αυτήν την πόλη δεν γνωρίζω ψυχή. Το
βράδυ, όταν βγήκα να βρω κάπου να δειπνήσω,
βρέθηκα εν μέσω ενός αλαφιασμένου πλήθους που
κραύγαζε κάτι ακατάληπτο. Απ' όσο μπορώ να
καταλάβω, επίκεινται εκλογές. Σουλατσάριζα κατά
μήκος μιας ατέλειωτης κεντρικής οδού,
μπλοκαρισμένος από ανθρώπους και οχήματα, με
κόρνες αυτοκινήτων να στριγκλίζουν μες σ' αυτιά
μου, να μην καταλαβαίνω λέξη, και ξαφνικά μου
πέρασε από το μυαλό η ιδέα πως αυτό είναι,
ουσιαστικά, η μεταθανάτια ζωή – πως η ζωή είχε
τελειώσει αλλά η κίνηση συνεχιζόταν, πως αυτό
είναι η αιωνιότητα.

**Joseph Brodsky, «Το τραγούδι του εκκρεμούς»,
Καστανιώτης 1999 (μετάφραση Δημήτρης
Στεφανάκης)**

Σε συνέχεια των αποσπασμάτων «Πίσω Γιάννη τα
Ξύλα», Dreamtigers026, «Κοινοποιήματα»,
Dreamtigers029 και «Εσόδων-Εξόδων»
Dreamtigers033. Μέρος τέταρτο, δηλαδή:

αντιστροφή

ενας φίλος μου είχε πει πριν χρόνια μια ιστορία, πως ήταν στα μπουζουκία, λείει, κ στο διπλανο τραπέζι ηρθε καποια στιγμή κ καθισε μονος του ενας τυπος κ παρηγγειλε ενα μπουκαλι ουισκι, 24 πανερια με λουλουδια, ενα στυλο κ ενα κομματι χαρτι. ο φιλος, που ακουσε με τα αυτια του την παραγγελια, σκεφτηκε, για καποιον λογο, οτι ειχε διπλα του εναν ποιητη, που ειχε ερθει για να δημιουργησει καποιο μνημειο του γραπτου λογου που θα μεταφραζοταν σε ολες τις γλωσσες του ανθρωπων κ των αγγελων κ θα γινοταν σημειο αναφορας του παγκοσμιου πολιτισμου μεχρι να σταματησει ο πλανητης να γυριζει. ετσι, μετακινησε την καρεκλα του οσο γινοταν πιο κοντα στον μοναχικο του γειτονα για να μοιραστει τη μεθεξη της στιγμης μαζι με τις αναθυμιασεις του πουρου του.

η απογοητευση, ομως, δεν αργησε να ερθει. ο τυπος αντι να αρχισει να γραφει στιχους, τραβηξε μια καθετη γραμμη πανω στη σελιδα κ σχεδιασε απο τη μια πλευρα, το ενα κατω απο το αλλο, 24 συμμετρικα κουτακια. μετα αρπαξε το πρωτο πανερι, το πεταξε στην πιστα, κ αφου συμβουλευτηκε το ρολοϊ του, διεγραψε το πρωτο κουτακι κ διπλα του σημειωσε την ακριβη ωρα. υστερα αδειασε το ποτηρι του, το ξαναγεμισε κ αφου αφησε να περασει κανενα πενταλεπτο περιπου, πεταξε το δευτερο πανερι, διεγραψε το

δευτερο κουτακι κ φυσικα κατεγραψε ξανα την ωρα στο φυλλο αγωνα. η διαδικασια αυτη συνεχιστηκε, μεχρι που στερεψε το οινοπνευμα στη φιαλη κ η ορχηστρα ειχε πια αρχισει να παιζει τραγουδια αποδεσμευσης για να διωξει οσο πιο ευγενικα μπορουσε τους πελατες. η παρεα του φιλου ζητησε το λογαριασμο, ενω καποιοι ειχαν ηδη σηκωθεί κ εψαχναν να βρουν την εξοδο.

ο φιλος, ομως, δεν μπορουσε με τιποτα να χωνεψει ολο αυτο το πραγμα που συνεβαινε τοσην ωρα διπλα του. ετσι, πηρε το θαρρος, πλησιασε κ αλλο τον στατιστικολογο της βραδιας, τον σκουνηξε, κ δειχνοντας του το χαρτι επανω στο τραπεζι, τον ρωτησε: «συγγνωμη, φιλε.. εσυ. δηλαδη, ετσι διασκεδαζεις;» «γιατι; υπαρχει προβλημα;» του απαντησε καπως αγριεμενα ο αλλος. «οχι, κανενα.. αλλα να..» ξεκίνησε να απολογειται ο φιλος. «με τα λεφτα μου ο,τι γουσταρω κανω», συνεχισε ο αλλος τις αγριαδες. «ναι, ρε συ ανθρωπε, δεν σε κατηγορω», συνεχισε την απολογια του κ ο φιλος, «απλως θελω να μαθω.. περνas καλα; σου αρεσει αυτο που κανεις;» «οχι», ο αλλος του απαντησε ουρλιαζοντας σχεδον για να υπερκαλυψει τη μουσικη των κλαμπατσιμπανων, «αλλα σημερα μολεις εμαθα πως πεθαινω κ ειπα να κανω κατι μηπως κ συνηθισω σιγα σιγα αυτην τη γαμημενη την αντιστροφη τη μετρηση».

ο βασιλιάς της κινας

βγαίνω, πριν λίγο, έξω από το μαγαζί να κάνω ένα τσιγάρο. δεν προλαβαίνω να το αναψω κ με πλησιάζει ένας τυπος που μου ζητάει φωτιά. του δίνω τον αναπτήρα μου, αναβει, τον βάζει -κυριος- στην τσέπη του κ κάνει να φύγει. «ε.. τον αναπτήρα», του λέω. «τι πραγμα;» με ρωτάει, κάπως ενοχλημένος. «τον αναπτήρα», του ξαναλέω κ του δείχνω την τσέπη του παλτου του. αυτός βάζει το χέρι στην τσέπη, ψαχουλεύει για λίγο ώρα κ ύστερα βγαίνει από μέσα κάτι κέρματα μάλλον αρχαιολογικής αξίας, ένα ακυρωμένο εισιτήριο από το παρίσινο μετρό, ένα ταριχευμένο μανταρίνι, το διαμαντένιο αηδονι του βασιλιά της κινας κ.. τι εκπληξη! τον αναπτήρα μου! ο τυπος ξαναρίχνει βιαστικά τον μικρό του θησαυρό στην τσέπη κ κρατάει απεξω μόνο τον αναπτήρα, τον οποίον κ κοιτάζει με δέος. «α.. κοιτά να δεις», μου λέει, «είχα φωτιά τελικά.» «α.. κοιτά να δεις», του απαντώ, «τώρα δεν έχω εγώ.» «ε καλά, ρε φίλαρακι», με καθησυχάζει, «κάτσε να σε αναψω.» μου αναβει το τσιγάρο, πετάει ανεμέλα τον αναπτήρα στα εγkata του παλτου του κ εγώ μενω να τον κοιτώ να χανεται στο τέλος του δρομου.

μια καινούρια λέξη

σημερα εμαθα μια καινούρια λέξη: «κοντοληξιμα». προκειται για τα προϊόντα που πουλουν τα σουπερμαρκετ στη μιση τιμη, επειδη προκειται να ληξουν στα κοντα. η υπαλληλος στο ταμειο με ενημερωσε οτι στη συγκεκριμενη αλυσιδα αυτες οι προσφορες υπηρχαν παντα -κ προ κρισεως ακομα- κ οτι τωρα απλα ειναι πιο προβεβλημενες, αφου εχουν μεγαλυτερη ζητηση. εγω, παντως, το ραφι με τα κοντοληξιμα δεν το ειχα προσεξει μεχρι σημερα. μεχρι πριν απο λιγη ωρα, δηλαδη, που ακουσα μια μανα να λειει στον γιο της πως δεν της φτανουν τα λεφτα για να του αγορασει τα μπισκοτα που της ζητουσε κ υστερα να του υποσχεται πως θα του τα παρει, «οταν τα βαλουνε απεναντι». κ λεγοντας το αυτο εδειξε το ραφι με το ταμπελακι που εγραφε την καινούρια λέξη που εμαθα σημερα κ που με εκανε να ξεχασω ενα σωρο αλλες παλιες λεξεις - κυριως αφηρημενες εννοιες- που πιστευα πως γνωριζα

λεμε

σε καποιο βιβλιο του κωστακη αναν ο ηρωας καπου λειει οτι, αφου για μερες εκανε πως δεν εβλεπε την ενδειξη «service» που ειχε αναψει στο αμαξι του κ συνεχιζε να κυκλοφορει αμεριμνος, το αμαξι τού εβγαλε αλλη καινουρια ενδειξη που ελεγε «service leme!», προκειμενου να τον πεισει να πανε συνεργειο.

καπου εκει κ εγω, αναμεσα στο service κ στο service leme, πηγα το ανταμομπιλ σημερα στον μαστορα. ο οποιος μαστορας, απο τοτε που εμαθε οτι το αυτοκινητο μου εγινε βιβλιο κ ο ιδιος ηρωας σε καποιες απο τις ιστοριες του, συμπεριφερεται, οποτε με βλεπει, σαν να παιζει σε καποια ταινια κ νιωθει παντα την υποχρεωση να πει καποια βαθυστοχαστη ή σπαρταριστη ατακα. σημερα, την ωρα που εφτασα κ μπηκα εποχουμενος μεσα στο μαγαζι του, εκεινος βρισκοταν κατω απο ενα αλλο αυτοκινητο, ο ιδιοκτητης του οποιου στεκοταν παραδιπλα κ διαβαζε μια προπερσινη αθλητικη εφημεριδα. «γιαννη» (γιαννη τον λενε κ τον μαστορα), του λεω, «το εφερα για σερβισ. να το αφησω;» ο μαστορας δεν απαντα. «γιαννη», ξαναλεω, «με ακους; εφερα το αμαξι για σερβισ." καμια απαντηση. τα ποδια, το μονο ορατο κομματι του ξαπλωμενου κατω απο το αλλο αυτοκινητο μαστορα, δεν προδιδουν καμια απολυτως αντιδραση. «γιαννη;» λεω, πιο δυνατα αυτη τη

φορα, κ υστερα κοιτιομαστε με τον αλλον πελατη, σαν να αναρωτιομαστε μηπως κατι πολυ κακο εχει συμβει εκει κατω. «ρε γιαννη!» φωναζει κ ο αλλος ανησυχος, αν οχι κ τρομοκρατημενος κ αμεσως σκυβουμε κ οι δυο να δουμε τι εχει παθει. «ρε μαλακες», μας απαντα επιτελους ο αλλοπαρμενος μαστορας, «σας ακουω.. τι φωναζετε; κ εβλεπα ονειρο πως ημουν, λεει, ξαπλα στην παραλια κ λιαζομουνα..» ξανακοιταζομαστε με τον αλλον πελατη. εκεινος αναρωτιεται αν λεει αληθεια ο μαστορας ή μας κοροϊδευει. εγω βαζω στοιχημα οτι κανει για να μου δωσει υλικο.

στο μεταξυ ο αλλος γιαννης αναδυεται φανερα εκνευρισμενος κ με την ενδειξη «σερβισ λεμε!» ζωγραφισμενη πανω στο προσωπο του.

η προειδοποίηση

ταξιδευω χθες βραδυ στην εγνατια απο ιωαννινα προς θεσσαλονικη. σε καποιο σημειο βλεπω μια προειδοποιηση στον ηλεκτρονικο πινακα πανω απο τον αυτοκινητοδρομο: «προσοχη! σε 40 χλμ πεζοι πανω στον οδοστρωμα. μειωστε ταχυτητα κ κινηθειτε στα δεξια.» αν κ ηδη πηγαινω αργα, λογω της ομιχλης, τρομαζω λιγο με την προειδοποιηση κ υπακουω.

σε πολυ λιγοτερα απο 40 χιλιομετρα μπαινω σε ενα τουνελ, στο αριστερο στενο πεζοδρομιο του οποιου βλεπω να βαδιζουν, ο ενας πισω απο τον αλλον, εφτα αντρες - ακομα μια ομαδα ξενων απο τις πολλες που εχω συναντησει τα τελευταια χρονια να διασχίζει πεζη την επικρατεια τραβωντας για τα συνορα. ολοι τους φορανε κουκουλες κ εκτος απο τον πρωτο εχουν τα κεφαλια τους σκυμμενα, σαν να παρακολουθουν τα βηματα του μπροστινου τους. μοιαζουνε λιγο με τους εφτα νανους του παραμυθιου καθως επιστρεφουν απο το ορυχειο τους στο σπιτι. μονο που για τους συγκεκριμενους εφτα το σπιτι ως εννοια εχει μαλλον πια καταργηθει κ μονο το πλανο οραμα μιας βρωμικης χιονατης τους εμεινε να κυνηγανε. περναω απο διπλα τους οσο πιο αργα μπορω, αν κ δεν ειμαι σιγουρος αν το κανω για λογους ασφαλειας ή για να τους παρατηρησω καλυτερα. ο τελευταιος στη σειρα γυριζει, με κοιταζει κ αμεσως σηκωνει το χερι του σαν να με

χαιρεται. μεχρι να συνειδητοποιησω τι εχει συμβει,
εχω βγει απο το τουνελ.

για καποιο λογο η κινηση του αυτη μου φανηκε πως
ειχε κατι το συνωμοτικο. σαν μια μυστικη
προειδοποιηση, παρομοια με εκεινη του
ηλεκτρονικου πινακα που ειχα δει νωριτερα:
«προσοχη! σε 40 χρονια, μηνες, μερες.. μπορεί να
βρισκεσαι στη θεση μας. ανεβασε ταχυτητα κ φυγε
οσο πιο μακρια μπορείς απο αυτο το παραμυθι που
πια μοναχα δρακοι εμειναν για να το κυβερνανε».

για παντα

μπαινει ενας μουσκεμα στο καφενειο της γειτονιας κ
ρωταει: «συγγνωμη.. να κατσω λιγο, μεχρι να
σταματησει η βροχη;» «μονο θα κατσεις;» του λεει η
καφετζου καχυποπτη, «δεν θα παρεις τιποτα;»
"καλα.. κανε μου εναν μετριο», της απανταει αυτος κ
στρωνεται σε ενα απο τα τραπεζια. «κ αμα, μεχρι να
κλεισω, δεν εχει σταματησει η βροχη;» του ξαναλεει
αυτη, ενω τον σερβιρει. «ε, δεν θα κρατησει κ για
παντα», προβλεπει αυτος κοιταζοντας τον δρομο
απεξω που εχει μετατραπει σε ορμητικο ποταμι.
«αμα, λεμε», αυτη επιμενει. «ε, τοτε.. ξερωγω. τι να
πω.. εχεις δεσμο; αλλιως, να ξερεις, εγω παντως σε
παντρευομαι.»

ο καραγκιοζης

χθες αργα το βραδυ ταξιδευα απο θεσσαλονικη προς βολο με το αμαξι. η βροχη, στο μεγαλυτερο μερος της διαδρομης, ηταν τοσο εντονη που αν κ ειχα τους υαλοκαθαριστηρες να δουλευουνε στο τερμα, μπροστα τον δρομο πιο πολυ τον μαντευα παρα τον εβλεπα.

στο ραδιοφωνο ειχα, χωρις να τον πολυπροσεχω, εναν σταθμο της θεσσαλονικης, ο οποίος ομως καποια στιγμη, καπου εκει στο υψος του λιτοχωρου, χαθηκε, για να τρυπωσει αμεσως στην συχνοτητα του ενας αλλος τοπικος σταθμος της πιεριας. κ μαζι με τον σταθμο εισεβαλε μες στο αυτοκινητο η απανθρωπα τσιριχτη φωνη ενος εκφωνητη, ο οποίος αποθεωνε καποιο τραγουδι που ευτυχως δεν προλαβα να ακουσω. κ πανω που πηγαινα να αναζητησω καποια αλλη πιο ηρεμιστικη συχνοτητα, ακουσα τον τυπο να ζηταει συγγνωμη απο τους ακροατες του που ειναι «μεσα στην καλη χαρα» κ αυτος κ η εκπομπη του κ που παιζει αποψε τραγουδια «του κεφιου», «της καυλας», «της καψουρας», ενω η χωρα βρισκεται σε πενθος για τους ανθρωπους που χαθηκανε, αλλα «δεν ξερει να πενθει» ή μαλλον ξερει, αλλα φοβεται πως αν το κανει «θα τον πουνε καραγκιοζη», για αυτο κ προτιμα να παριστανει μοναχα τον καραγκιοζη για να βγαζει ενα νυχτοκαματο, «κ αυτο οποτε τον πληρωνουν» κ οχι, «δεν ξερει τραγουδια πενθιμα»,

αλλά με καποιον τροπο τα πιο πολλα που παιζει στα αυτια του πενθιμα του ακουγονται, «γιατι κατι κακο συνηθως του θυμιζουν», αλλα αλλο το πανθος για τους ανθρωπους που χαθηκαν στα καλα καθουμενα κ αλλο το δικο του που «ετσι κ αλλιως παντα χαμενος ηταν». στη συνεχεια ζητησε καμια δεκαρια φορες ακομα συγγνωμη κ υστερα η τσιριχτη φωνη του κρυφτηκε πισω απο ενα ακομα τραγουδι, που κ αυτο με τη σειρα του, οσο συνεχιζε το αμαξι να κινειται προς τα νοτια, εξαφανιστηκε μες στις στροφες κ στα παρασιτα.

αν κ προσπαθησα, δεν τα καταφερα να ξαναβρω στο ραδιο την εκπομπη του τυπου, αλλα χωρις να ειμαι απολυτως σιγουρος, αφου δεν παρακολουθω κ τοσο φανατικα την ειδησιογραφια, παιζει αυτες να ηταν κ οι μονες δημοσιες συγγνωμες που ακουστηκαν, που ακουγονται κ που θα ακουστουν ολες αυτες τις μερες.

τα βήματα

ζευγαρι ηλικιωμενων κανει τη βολτα του το απογευμα στην παραλια. ο αντρας προχωρα μπροστα κ η γυναικα ακολουθει πεντε-εξι μετρα πισω του, οπως εκαναν καποτε τα ζευγαρια στα χωρια, τις κυριακες που εβαζαν τα καλα τους για να κατεβουν στην πλατεια. ο αντρας εχει το κεφαλι του σηκωμενο ψηλα σαν να προσπαθει να μαντεψει τις προθεσεις του καιρου. η γυναικα εχει το κεφαλι της σκυμμενο κ μουρμουραει κατι ακαταληπτο. μοιαζει σαν να τραγουδα ή ισως κ να ψελνει. θα μπορούσαν να ειναι δυο αγνωστοι, που απλως τυχαινει να περπατουν ο ενας πισω απο τον αλλον. αλλα αν τους κοιταξει κανεις προσεκτικα, καταλαβαινει πως υπαρχει κατι αορατο, εκει στο κενο αναμεσα τους, που τους συνδεει. ενα αορατο κρατημα του χεριου που μισο αιωνα τωρα δεν πραγματοποιηθηκε ποτε σε δημοσιο χωρο. μια αορατη αγκαλια που δεν δοθηκε ποτε εκει, εξω απο το σπιτι. ενω περναω διπλα ακριβως απο τη γυναικα, καταφερνω να ακουσω κ να αποκρυπτογραφησω τελικα το σκοτεινο μουρμουρητο της: «χιλια εξακοσια τριαντα οκτω, χιλια εξακοσια τριαντα εννια, χιλια εξακοσια σαραντα...»

εχει παραγινει το κακο με τα ρομποτ κ τα ανθρωποειδη, νομιζω. μια ομαδα απο πιτσιρικια παιζουνε στον πεζοδρομο την ωρα που οι γονεις τους πινουν καφε στην παρακειμενη καφετερια. καποια στιγμή, ενα αγορακι, ενω τρεχει κυνηγωντας καποιον απο τους φιλους του, γλιστραει κ πεφτει κατω. παραδοξως δεν βαζει αμεσως τα κλαματα, αλλα σηκωνεται, τριβει το γονατο του κ παει να μπει ξανα στο παιχνιδι. φαινεται, ομως, πως δυσκολευεται να πατησει καλα το ποδι του, κ ετσι μετα απο λιγο ξανασταμαται, σηκωνει το μπατζακι του παντελονιου κ ξανατριβει το σημειο οπου εχει χτυπησει. παει να τρεξει παλι, αλλα κανει εναν μορφασμο δειχνοντας οχι τοσο πως ποναει, οσο πως κατι δεν παει καλα, πως κατι εχει στραβωσει. τα αλλα παιδια συνεχιζουνε να παιζουν χωρις να του δινουν σημασια, ενω κανεις απο το τραπεζι των γονιων δεν εχει καταλαβει τι εχει γινει. το παιδι κατευθυνεται προς την καφετερια, κουτσαινωντας κ κλαιοντας πλεον γοερα, κ φωναζει: «μπαμπααα.. χαλασα!»

εντολη σχηματισμου

πριν δυο μερες πηγα κ ανοιξα, για καποιον λογο, εναν καινουριο τραπεζικο λογαριασμο. σημερα με πηραν τηλεφωνο απο την τραπεζα να παω ξανα απο εκει γιατι επρεπε, λεει, να συμπληρωσω κατι χαρτια ακομα.

η υπαλληλος, αφου μου ζητησε συγγνωμη που με ξανακουβαλησε, μου εδωσε να συμπληρωσω κ να υπογραψω μια υπευθυνη δηλωση. μηχανικα αρχισα να γραφω τα στοιχεια μου, χωρις να διαβασω το κυριως περιεχομενο της δηλωσης. καποια στιγμη, μεταξυ αριθμου δελτιου ταυτοτητας κ αφμ, το ματι μου επεσε στην αρχη του κειμενου απο κατω, οπου, μεταξυ αλλων, εγραφε: «δεν εχω διατελεσει αρχηγος κρατους..» σταματησα κ διαβασα κ τα υπολοιπα. η υπαλληλος το προσεξε κ με ρωτησε: «ολα καλα; μηπως υπαρχει καποιο προβλημα;» «μισο λεπτο», της απαντησα κ συνεχισα να διαβαζω. η τραπεζα μου ζητουσε να δηλωσω υπευθυνα οτι δεν εχω ποτε στο παρελθον αναλαβει καθηκοντα προεδρου της δημοκρατιας, πρωθυπουργου, υπουργου, βουλευτη, προεδρου ανωτατου δικαστηριου κ κατι αλλα που δεν καταφερα να συγκρατησω.

«αν δεν θυμαστε κατι, δεν πειραζει», με καθησυχασε εκεινη, «αλλωστε, εχουμε ηδη τα στοιχεια σας.. υπογραψτε κ θα τα συμπληρωσουμε

μετα εμεις.» «ναι, συγγνωμη», της απαντησα,
«προσπαθω να θυμηθω αν πραγματι κατορθωσα να
σηματισω κυβερνηση μετα απο εκεινα τα
συνεχομενα παρτυ στα τελη του '99 ή εφταιγε που
μου ειχαν ριξει κατι στο ποτο κ εβλεπα διαφορα».

εγω, εδω

παντα αναρωτιομουν τι σκεφτονται ολοι αυτοι οι ανθρωποι που λογω δουλειας βλεπουν διαρκως τους αλλους να ταξιδευουν, αλλα οι ιδιοι παραμενουν στο ποστο τους ασαλευτοι, κοιταζοντας αυτοκινητα, καραβια, αεροπλανα να αναχωρουν κ να επιστρεφουν. κ απο ολα αυτα τα επαγγελματα, σε δρομους, λιμανια, αεροδρομια, παντα θεωρουσα ως το πιο αλλοκοτο, το πιο αξιοπεριεργο, αυτο του υπαλληλου στα διοδια κ τις σκεψεις των ανθρωπων που δουλευουνε εκει ως τον μεγαλυτερο γριφο των αυτοκινητοδρομων.

οπως το μελαγχολικο κοριτσι στα διοδια των μαλγαρων, που σημερα το απογευμα, αντι για καλησπερα, μολις κατεβασα το παραθυρο μπροστα της, με ρωτησε, δειχνοντας αοριστα προς το εσωτερικο του αυτοκινητου μου: «ποιο ειναι αυτο το τραγουδι;» κ οταν της απαντησα οτι δεν ξερω -ειχα αφησει στην τυχη να παιζει ενας σταθμος- μου ειπε: «ε, μαθε κ πες μου.» στα δευτερολεπτα αμηχανιας που μεσολαβησαν, μεχρι να κορναρει ο απο πισω, προσπαθησα να καταλαβω εαν το εννοουσε κ ποσο σταληθεια πιστευε πως θα μπορουσε να ξανασυναντηθει με εναν διερχομενο οδηγο -ακομα κ αν αυτος ανεκατεβαινει, οπως εγω, την εθνικη δυο φορες τουλαχιστον μεσα στη βδομαδα- κ να συνεχισει μαζι του, εστω κ αποσπασματικα, την ιδια ακριβως ψιλοκουβεντα.

ενω ανεβαζα το παραθυρο ξανα, την ειδα, παντως,
να ανασηκωνει τους ωμους τους, μια κινηση που
νομιζω στη γλωσσα αυτων των ανθρωπων, που λογω
δουλειας βλεπουν καθημερινα εκατονταδες
ανθρωπους να περνουν απο μπροστα τους κ να
εξαφανιζονται, σημαινει στο περιπου «εγω εδω θα
ειμαι».

η ταυτοτητα

ειναι ενας αστεγος εδω στη γειτονια που συνηθως ξαπλωνει κ κοιμαται στην εισοδο της παραδιπλανης μας πολυκατοικιας. τις τελευταιες βδομαδες, οποτε τον πετυχαινω, τον βλεπω να κραταει μπροστα στο προσωπο του μια αστυνομικη ταυτοτητα. αλλοτε σκεφτομαι οτι την βρηκε καπου κ καθεται τωρα κ την μελετα, οπως αλλοι διαβαζουν καποιο βιβλιο για να τους παρει ο υπνος, κ αλλοτε λεω οτι μπορει να ειναι η δικη του ταυτοτητα κ την παρατηρει προσπαθωντας να διασταυρωσει τα αναγραφομενα στοιχεια με αυτα της τωρινης καταστασης του.

αποψε, που βγηκα για λιγο απο το σπιτι, περνωντας απο διπλα του, ακουσα απο το θυροτηλεφωνο της πολυκατοικιας τη φωνη μιας γυναικας -μαλλον ηλικιωμενης- να επαναλαμβανει επιμονα, σχεδον πεισματικα: «ποιος ειναι; ποιος ειναι; ποιος ειναι;» ο αστεγος παρεμενε στη θεση του ξαπλωμενος με την ταυτοτητα στο χερι κ δεν φαινοταν να τον απασχολει η ερωτηση της αορατης γυναικας που ακουγοταν πανω απο το κεφαλι του. γυριζοντας ομως προς το σπιτι, κανενα μισαωρο μετα, τον ειδα να εχει σηκωθεί, να στεκεται μπροστα στα κουδουνια κ να συνομιλει με καποιον. σκεφτηκα πως θα ειχε μαλλον βαρεθει να ακουει τη φωνη της γυναικας κ ειπε να της απαντησει. εκεινη ομως συνεχιζε να επαναλαμβανει την ερωτηση της, μονο που τωρα αναμεσα σε καθε απεγνωσμενο «ποιος ειναι;» της

μεσολάβησε ένα ακόμα πιο σπαρακτικό «εγω..»
δικο του.

προλαβα κ ειδα την αστυνομικη ταυτοτητα πεσμενη,
παρατημενη πανω στα σκαλοπατια της εισοδου. το
αστεγο υπαρξιακο του δραμα, αντιμετωπο τωρα πια
με ένα άλλο δραμα στεγασμενο, δεν ειχε αναγκη
απο καμια περαιτερω εξακριβωση στοιχειων.

καζα ντι παπελ

βλεπω αυτες τις μερες μια πολυ ωραια ισπανικη
αστυνομικη σειρα κ με μεγαλη θλιψη
συνειδητοποιω οτι παρα τα τοσα μαθηματα
ισπανικων που εχω κανει, δυστυχως ακομα δεν θα
μπορουσα να παω στην ισπανια κ να ληστεψω μια
τραπεζα χωρις διερμηνεα. απο την αλλη, ομως,
θυμαμαι που ειχα κανει το λαθος καποτε να
φλερταρω στη μαδριτη με τη βοηθεια διερμηνεα -
ηλιθιο, το ξερω, αλλα εκεινη απο ξενες γλωσσες
μιλουσε μονο τη διαλεκτο του χωριου της κ εγω απο
καστιλιανικα ηξερα τοτε μονο να παραγγελνω ουνα
κανια πορ φαβορ κ τετοια- κ τωρα η σενιοριτα κ ο
διερμηνεας εχουν νομιζω δυο παιδια κ ζησανε αυτοι
καλα κ εμεις ασ' τα λουεγκο.

μ.μ.μ.

ειδα δυο τυπους σημερα μεσα στο κτελ του νομου
φθιωτιδας, την ωρα που το προσπερνουσα στην
εθνικη, να μου κουναν τα χερια τους, αλλα δεν
καταλαβα εαν με χαιρετουσαν ή προσπαθουσαν να
με προειδοποιησουνε για κατι. αν ηταν τιποτα
πιτσιρικια, θα ελεγα πως παιζουνε. αλλα ητανε
μεγαλοι ανθρωποι, φορολογουμενοι πολιτες, με
οικογενειες, δουλειες, παιδια κ υποχρεωσεις.
αργότερα, μπαινοντας στη θεσσαλονικη, ειδα στο
λεωφορειο του οασθ μπροστα μου μια κυριουλα να
σχεδιαζει με το δαχτυλο στο θολωμενο τζαμι κατι
αναμεσα σε χριστουγεννιατικο δεντρο κ ιπποκαμπο.
το κατι σαν αστερι που προσεθεσε απο πανω δεν με
βοηθησε να βγαλω ασφαλές συμπερασμα.. μπορεί κ
να ηταν αστεριας. ισως να φταιει που μετα εκανα
καμια ωρα να βρω για να παρκαρω, αλλα τωρα ειναι
η αληθεια πως το σκεφτομαι να το πουλησω το
αμαξι κ να χρησιμοποιω μοναχα μεσα μαγικης
μεταφορας.

ο ηλιος του μαΐου

στον πεζοδρομο αγιας θεοδωρας, στον αριθμο ενα
βρισκεται το προξενιο της ουρουγουαης. περναω
σχεδον καθημερινα απο εκει, οταν ειμαι στη
θεσσαλονικη, κ βλεπω την οβαλ ταμπελα με το
εξωτικο εθνοσημο στην εισοδο της πολυκατοικιας, ή
της οικοδομης οπως λενε εδω, κ σκεφτομαι: «α, εδω
βρισκεται το προξενιο της ουρουγουαης, αχρειαστο
να ειναι..»

τελος παντων, σημερα το απογευμα που περνουσα
απο εκει, ειδα απεξω μια παρεα, δυο τυποι κ μια
κοπελια, να στεκεται κ να κοιταζει την ταμπελα με το
εθνοσημο κ να συμπεριφερεται, θα ελεγα, καπως
περιεργα. η κοπελα κρατουσε στα χερια της ενα
ταμπλετ, απο την οθονη του οποιου διαβαζε στους
φιλους της κατι οσο πιο χαμηλοφωνα γινοταν κ
εκεινοι, καθε φορα που σταματουσε για να παρει
ανασα, συμπληρωναν, ψιθυριστα επισης, κουβεντες
οπως: «α, ωστε ετσι..», «ετσι εξηγειται..», «ε, τωρα
μαλιστα..»

κατι δεν παει καλα εδω, σκεφτηκα, κ αφου εκανα το
τετραγωνο, περασα παλι απο διπλα τους οσο πιο
αργα μπορουσα, μηπως κ καταλαβω τι σκαρωνανε. κ
υστερα ξαναπερασα παριστανοντας, ετσι για το
ξεκαρφωμα, οτι μιλω στο τηλεφωνο. κ οταν
βρεθηκα αρκετα κοντα κ σταθηκα σχεδον πισω απο
τις πλατες τους, εγινε αυτο που συμβαινει εννια στις

δεκα οταν κανεις στα ψεματα οτι μιλας στο κινητο:
καποιος με καλεσε σταληθεια.

ο ηχος κλησης εκανε κ τους τρεις τους να γυρισουν
ενοχλημενοι προς το μερος μου. τους ζητησα
συγγνωμη, πραγμα που μετετρεψε την ενοχληση
τους σε κατι αναμεσα σε τρομο κ απορια.
«συγγνωμη, κυριε», μου ειπε ο ενας απο τους δυο
τυπους, «μας βλεπετε;» «τι εννοεις;» ρωτησα εγω,
ενω ο αλλος εσπευδε να του απαντησει για
λογαριασμο μου: «κ βεβαια μας βλεπει, βλακα..
γαμω τα χαπια σου, γαμω!» «γιατι να μην σας
βλεπω, ρε παιδια;» ξαναρωτησα. «γιατι, υποτιθεται
οτι ειμαστε αορατοι, κυριε», μου απαντησε η
κοπελα. «α, με συγχωρειτε», απολογηθηκα, «δεν το
ηξερα. συγγνωμη.. συνεχιστε.» «ε, τωρα δεν
γινεται», μου ειπανε σχεδον με μια φωνη κ οι τρεις,
«εδυσε ο ηλιος του μαΐου, εδυσε..» ζητησα για
ακομα μια φορα συγγνωμη κ απομακρυνθηκα,
βαζοντας τον εαυτο μου να ορκιστει πως δεν θα
μπλεξω ξανα σε τετοιες περιπετειες.

λιγο πριν φτασω σπιτι, θυμηθηκα οτι καποιος με
ειχε παρει, οσο προσποιουμουν οτι μιλαω στο
τηλεφωνο. το εβγαλα απο την τσεπη για να δω.
κοιτα να δεις, ειπα, δεν ηταν κληση τελικα, αλλα το
ξυπνητηρι.

το μπλεξιμο

ενα ταξι εχει σταματησει προκειμενου να αποβιβαστει ο πελατης του. ο πελατης ειναι ηλικιωμενος ανθρωπος. κινειται αργα κ καθε κινηση του μοιαζει επωδυνη. σε αλλο αμαξι απο πισω ενας νεαρος κ ανυπομονος οδηγος κορναρει κ βριζει, επειδη τον καθυστερουνε. ο ταξιτζης τον κοιταζει απο τον καθρεφτη κ με νοηματα τον ρωταει «τι θες να κανω;». ο ηλικιωμενος σκυβει το κεφαλι. αραγε ντρεπεται που δεν μπορει να κινηθει πιο γρηγορα για να απελευθερωσει τον δρομο ή στεναχωριεται που δεν ειναι πιο νεος κ υγιης να παει τωρα να σπασει τα μουτρα του απο πισω; ο οποιος απο πισω ξανακορναρει. βιαζεται κ τον καθυστερουνε. βιαζεται σε μια πολη που μπορεις να την διασχισεις απο τη μια ακρη ως την αλλη μεσα σε μερικα λεπτα κ τον καθυστερουνε να παει εκει που θελει, σημερα που ειναι αργια, λογω του πολιουχου αγιου, κ μονο τα καφενεια ειναι ανοιχτα. ο ηλικιωμενος ομως εχει πια βγει απο το ταξι κ τωρα ψαχνει, με τις ιδιες αργες κινήσεις παντα, στις τσέπες του να βρει λεφτα για να πληρωσει την κουρσα. ο ανυπομονος νεαρος κατεβαζει το παραθυρο κ φωναζει: «αντε παππου, τελειωνε!» καποιοι περαστικοι τον κοιταζουν επιτιμητικα. καποιος, ωστοσο, του λεει: «ασε, φιλε.. εμπλεξες.» κοιταζονται. κουνανε τα αδειανα κεφαλια τους. αυτη η σιχαμερη συμπαθεια που αναπτυσσεται αμεσως οταν δυο αγνωστα

ανθρωπακια συναντιούνται. στο μεταξύ, όσο κοιτάζονται κ όσο χωρίς να λενε λεξη σχεδιαζουν για το πώς θα κατακτησουν τον κοσμο με την απανθρωπια κ τη βλακεια τους, ο παππους μπροστα εχει πληρωσει, εχει ανεβει στο πεζοδρομιο κ το ταξι εχει φυγει. αλλος, τριτος οδηγος τωρα, εχει ερθει απο πισω κ κορναρει τον πρωην ανυπομονο.

ασε φιλε.. μπλεξαμε.

το ψαρεμα

θυμηθηκα, για καποιον λογο, σημερα μια ιστορια που μου ειχε πει πριν απο χρονια ενας φιλος. ο φιλος πηγαινε, λееι, τοτε κ εβλεπε τον παππου του στο διαμερισμα που εμενε, στον τελευταιο οροφο μιας πολυκατοικιας. ο παππους κοντευε να συμπληρωσει τα εκατο, κ πριν φυγει ο ιδιος απο τη ζωη, ειχε αρχισει να απομακρυνεται διακριτικα το μυαλο του. καθε φορα, λοιπον, που ο φιλος τον επισκεπτοτανε, τον εβρισκε στο παραθυρο να κραταει μια πετονια κ να κανει πως ψαρευει. «πώς παει, παππου;» τον ρωτουσε, «τσιμπαει; τσιμπαει;» «μπα.. τιποτα ακομα», παντα του απαντουσε εκεινος. ο παππους, ομως, δεν πτοουνταν κ συνεχιζε να ψαρευει απο το παραθυρο, πιστευοντας μαλλον πως καποια στιγμη ολο κ καποιο απο τα πεζα ή τα τροχοφορα ψαρια, που περνουσαν απο κατω θα πιανοταν στο αγκιστρι του.

μια μερα ο φιλος πηγε στο σπιτι του παππου κ τον βρηκε σκυμμενο στο παραθυρο να κοιταζει κατω τους περαστικους, να βριζει κ να βλαστημαει. «τι εγινε, ρε παππου;» τον ρωτησε, «ακομα τιποτα;» «τιποτα, ρε γαμωτο..», του απαντησε ο ατυχος αλιευς των ανθρωπων, «δεν παει αλλο.. αυριο θα ριξω δυναμιτη.»

το θαυμα

πηγα σημερα, με τον φιλο μου τον νικο, μια βολτα μεχρι την επανομη. εκει, στην παραλια ποταμος, υπαρχει ενα ναυαγισμενο πλοιο, το οποιο, αν κ ως αξιοθεατο ειναι πολυ κατωτερο απο τα πιο γνωστα ναυαγια του γυθειου κ της ζακυνθου, φαινεται πως λειτουργει μια χαρα τοσο ως τουριστικη οσο κ ως μεταφυσικη ατραξιον.

το πλοιο αυτο, απο οτι πληροφορηθηκα, το βυθισε ο ιδιος ο αγιος αντωνιος, ανημερα της γιορτης του, στις 17 ιανουαριου του 1970, επειδη μετεφερε, λενε, χωματα για να μπαζωσει τον παρακειμενο υδροβιοτοπο. αν πραγματι ισχυει κατι τετοιο -που δεν εχω λογο να αμφιβαλλω- νομιζω οτι αυτο ειναι το πρωτο θαυμα οικολογικου περιεχομενου. το περιεργο, ωστοσο, ειναι οτι πολυ κοντα στην παραλια, οπου ναυαγησε κ τωρα σαπιζει το εν λογω πλοιο, βρισκεται εκκλησακι του αγιου νικολαου, ο οποιος, ως γνωστον, ειναι προστατης των ναυτικων. θελω να πω, τι φαση.. δεν ενοχληθηκε καθολου ο ενας αγιος απο το θαυμα του αλλου κ καθισε ετσι κ τον αφησε να κανει το κομματι του;

πριν κατεβουμε, παντως, στην παραλια, περασαμε απο το μετοχι της αγιας αναστασιας, ενα πανεμορφο μεσαιωνικο ερειπωμενο φρουριο, το οποιο βρισκεται στον δρομο που συνδεει την επανομη με την νεα ηρακλεια, κ θαυμασαμε για ακομα μια φορα

το ένα κ μοναδικό θαύμα που φυτρώνει κ ευδοκίμει
σε αυτόν τον τόπο: αυτό της ιστορίας.

ΟΠΕΝ ΜΠΟΥΚ

το οπενμπουκ διοργάνωσε αυτές τις μέρες έναν ωραίο λογοτεχνικό διαγωνισμό, όπου οι ενδιαφερομένοι καλούνταν να συμμετασχουν γράφοντας συντομα διηγήματα, μέχρι 100 λέξεις, με θέμα ή τίτλο, αν καταλαβα καλά, «μηνυμα σε μπουκαλι». Είχα τη χαρά να διαβάσω κάποιες από τις ιστορίες φίλων που πήραν μέρος στον διαγωνισμό κ τους ευχομαι καλή τύχη, χάσουν-κερδίσουν, αφού έτσι κ αλλιώς όλα τα διηγήματα, κ ειδικά αυτά τα φλάσ φίζιον, όπως τα λένε, μοιάζουν με μηνύματα μέσα σε μπουκαλι, που η επιτυχία τους εξαρτάται από το αν θα βρεθεί εστω κ ένας αναγνώστης άγνωστος να τα διαβάσει κ να μπορέσει να βρει κάτι μέσα σε αυτά που να τον συγκινεί κ να τον ενδιαφέρει. Εγώ, πάντως, όταν άκουσα το θέμα του διαγωνισμού, για κάποιο λόγο, αντί για «μηνυμα σε μπουκαλι» σκεφτήκα «μηνυμα με μπουκαλι». Το μυαλό μου πήγε, δηλαδή, σε όλα εκείνα τα νυχτερίνα, κατά κανόνα, μηνύματα που κάποτε - παλιά μιλάμε τώρα- έγραφα κ έστελνα από το κινητό μου, ενώ βρίσκομουν σε κάποιο μπαρ κ αδειάζα μπουκαλιά. Ακόμα δεν έχω καταλάβει πώς τη γλιτώσα κ δεν ήρθε να με βρει κανείς από τους παραληπτές τους για να μου σπάσει κάποιο από τα μισογεμάτα, εκείνη τη στιγμή, μπουκαλιά στο μισοαδειο, ολοκληρη εκείνη την εποχή, κεφάλι μου.

ο γιατρος

βρισκομαι στην αιθουσα αναμονης ενος ιατρειου. μαζί με μενα περιμενουν ενας υπερμουςατος τυπος με ακουστικα στα αυτια κ μια μητερα με τον τετραχρονο γιο της. αυτη διαβαζει ενα παναρχαιο περιοδικο μοδας, που βρηκε πανω στο τραπεζακι, ενω το παιδι, που εχει προφανως σκυλοβαρεθει, καθεται μπροστα στην τζαμαρια κ συνομιλει με εναν ξεχαρβαλωμενο αγιο-βασίλη που κρεμεται στο απεναντι μπαλκονι.

καποια στιγμη γυριζει προς τη μανα του κ τη ρωταει: «μαμα, μαμα.. ποτε θα παμε στον παππου;» «το σαββατο», του απανταει εκεινη χωρις να το κοιταξει. δεν περναι ενα λεπτο κ ερχεται καινουρια ερωτηση: «μαμα, μαμα.. ποτε θα χιονισει;» «απο βδομαδα», του απαντα με μια σιγουρια που θα εκανε κ τον πιο ασυγκινητο μετεωρολογο να δακρυσει. ο πιτσιρικας παιρνει θαρρος κ αρχιζει πλεον να τη βομβαρδιζει με ερωτησεις: «μαμα, μαμα.. ποτε θα ξαναπαει στη δουλεια η μπαμπας;», «μαμα, μαμα.. ποτε θα κερδισουμε στο τζοκερ;», «μαμα, μαμα.. ποτε θα κανει ξαστερια; ποτε θα φλεβαρισει;» η παντογνωστρια μητερα συνεχιζει να απανταει ακαριαια στην καθε ερωτηση, χωρις να σηκωσει ουτε στιγμη το βλεμμα της απο το περιοδικο. αρχιζω να πιστευω πως ολες οι απαντησεις ειναι γραμμενες εκει μεσα κ το «κολεξιον ανοιξη-καλοκαιρι» (του 2002), που γραφει στο εξωφυλλο, δεν ειναι παρα

ενα καμουφλαζ, πισω απο το οποιο κρυβεται η απολυτη ιλουστρασιον κιβωτος της γνωσης.

ξαφνικα, ο τυπος με το μουσι, βγαζει τα ακουστικα απο τα αυτια, γυριζει κ μου λεει: «τι θα γινει; μεσημεριασε.. ποτε θα μας δεχτει εμας ο γιατρος;» εγω προτιμω να σιωπησω κ να αφησω να απαντησει η ειδικη. τωρα κ οι τρεις μας κρεμομαστε απο τα χειλη της. αυτη το καταλαβαινει, σηκωνει επιτελους το κεφαλι της κ μας κοιταζει. «πώς ειπατε;» ρωται, ξενερωνοντας ανεπανορθωτα τον γιο της που παει κ ξανακολλαει τη μουρη του στην μπαλκονοπορτα.

ετσι για να σπασω την αμηχανια, θελω πολυ να μοιραστω μαζι τους κατι που μου ειπε ενας φιλος χθες το βραδυ. μπορει ο χρονος, λεει, γενικα να ειναι ο καλυτερος γιατρος, αλλα ο συγκεκριμενος, αυτος που σε λιγες μερες μας αφηνει, χρονος, μαλλον το πτυχιο της ιατρικης πληρωσε για να το παρει.

φανταστικές κλησεις

ενα απο τα θετικα του να αρχιζει το επωνυμο σου απο αλφα ειναι οτι εκει που νομιζεις οτι σε εχουν ολοι ξεχασμενο κ περιμενεις να περασει η κυριακη με οσο το δυνατον λιγοτερες απωλειες, ολο και καποιο παιδι φιλου σου θα βρεθει να παιζει με το κινητο του μπαμπα ή της μαμας κ πατωντας καποιο απο τα πρωτα ονοματα τις λιστας επαφων θα σε καλεσει κατα λαθος. σημερα ειχα δυο τετοιες κατα λαθος κλησεις: μια το μεσημερι που εληξε σχετικα ευκολα με τη σωτηρια κ απολογητικη παρεμβαση της μητερας του πιτσιρικα κ μια πριν απο λιγο, οπου εαν δεν το εκλεινα εγκαιρως, θα οδηγουσε σε κριση εναν γαμο, αν οχι κ τον θεσμο της οικογενειας γενικότερα. απο την αλλη σκεφτομαι πως ισως ολα τα παιδια που μεγαλωνουν σημερα παρεα με την τεχνολογια κ τα παρελκομενα της εχουν φανταστικους φιλους που το επωνυμο τους αρχιζει απο αλφα κ αν τους καλεσουν τρεις φορες εμφανιζονται στον αναλυτικο λογαριασμο των γονιων τους.

το στριψιμο

ζητιανος πλησιαζει παρεα που καθεσαι σε τραπεζακι εξω απο καφετερια κ τους ζηταει τσιγαρο. αυτοι του απαντουν πως εχουνε καπνο, πιστευοντας μαλλον πως ετσι θα τον ξεφορτωθουνε. εκεινος, ομως, επιμενει: «μου δινετε να στριψω ενα κ εγω;» εκεινοι κοιταζουν τα βρωμικα του χερια κ δισταζουν. ομως δεν θελουν κ να τον διωξουν.. ειναι κ χριστουγεννα. ο πιο γενναιος το παιρνει πανω του: «ασε φιλε.. θα σου στριψω εγω.» ο ζητιανος, στο μεταξυ, που εχει νιωσει τα βλεμματα τους σαν ξυλιες με τον χαρακα πανω στα δαχτυλα του, κρυβει τα χερια μεσα στις τσεπες του παλτου του κ περιμενει. η παρεα σιωπα κ περιμενει κ αυτη τον πιο πονοψυχο να ολοκληρωσει την πραξη ελεημοσυνης του. εκεινος παιρνει χαρτακι, βαζει επανω του καπνο, προσθετει κ το φιλτρο κ πανω που εχει βγαλει εξω τη γλωσσα για να το σαλιωσει, πεταγεται ο ζητιανος κ του το αρπαζει. «σορρυ παιδια», απολογειται στην εμβροντητη παρεα, «αλλα, αν δεν σας πειραζει, θα το κολλησω μονος μου.. συγγνωμη, αλλα σιχαινομαι.»

με τα ποδια

τα πιο ωραια καλαντα τα εχω ακουσει μες στο κατακαλοκαιρο. ιουλιο μηνα, κυριακη πρωι μου χτυπησαν την πορτα. ειχα πιει ολη τη στεπα αποβραδus κ ειχα ξαπλωσει με τα ρουχα. συρθηκα να ανοιξω βριζοντας. οποιος κ ναναι, σκεφτηκα, θα του σπασω τα μουτρα κ υστερα θα γυρισω στο κρεβατι μου. ανοιξα. ητανε τρια τσιγγανακια. «να τα πουμε;» με ρωτησαν. το κεφαλι μου ακομα στριφογυριζε. ποσο καιρο κοιμαμαι, αναρωτηθηκα. «δεν γαμιεται.. πειτε τα», απαντησα. αυτα αρχισαν να τραγουδανε: «πηρε φωτια η καλαμαρια απ'τα γλυκα σου ματια, τρελαινεις τους καρντασηδες κ γινονται κομματια..» «πατε καλα, ρε; ποιος σας εστειλε;» τους ειπα ψαχνωντας να βρω ψιλα μεσα στις τσεπες μου. δωδεκα χρονια μετα, ακομα ψαχνω για ψιλα. ακομα γυριζω απο τη στεπα με τα ποδια.

τα ψιλα

ειναι κατι αλανια εδω απεξω κ μαλωνουνε. θεμα της διαφωνιας τους ειναι το ποια ομαδα της θεσσαλονικης εχει κερδισει τα περισσοτερα πρωταθληματα στο βολει - προβληματα που εχει ο κοσμος. καποια στιγμή ο ενας βγαζει το κινητο του σαν να τραβαι περιστροφο κ λεει στον αλλον: «κατσε.. τωρα θα σε φτιαξω» ο αλλος σαν να τρομαζει λιγο. «τι κανεις, ρε;» τον ρωταει. «τωρα θα δεις, ασχετε.. ε, ασχετε», του απανταει ο πρωτος. ενω ο ασχετος φιλος περιμενει για να δει, βγαινω κ εγω να κανω ενα τσιγαρο.

ο τυπος με το κινητο, μολις με βλεπει, το παραταει - μαλλον δεν τον συνεφερε κ τοσο η ερευνα- κ με ρωταει: «συγγνωμη κυριε, οχι, σοβαρα τωρα, πειτε μας, ποια ομαδα εχει τα περισσοτερα πρωταθληματα στο βολει; ο ηρακλης ή ο παοκ;» εδω κανονικα θα επρεπε να πω ενα «κ πού θες να ξερω» κ να συνεχισω να καπνιζω το τσιγαρο μου αδιαφορωντας για τις ανησυχιες του φιλαθλου κοινου της συμπρωτευουσας. αντι για αυτο, ωστοσο, για καποιον λογο που δεν προκειται να μαθουμε ποτε, απανταω αυθορμητα: «τι γελοια ερωτηση ειναι αυτη; ο ηρακλης φυσικα!» «χα! οριστε», πανηγυριζει ο δευτερος, «το λεει κ ο ανθρωπος που ξερει.» πριν προλαβω να απαρνηθω την ιδιοτητα του κινητης αθλητικης εγκυκλοπαιδειας, ακολουθει δευτερη ερωτηση: «κ στο κυπελο; ποιος εχει τα

περισσότερα κυπελα στο βολεϊ;» αντιλαμβανομαι
οτι ο δρομος αυτος δεν εχει επιστροφη. η τους δινω
αμεσως μια απαντηση η χανω για παντα την
αξιοπιστια μου. «ε.. στα κυπελα ο παοκ προηγεται»,
τους απαντω πιστευοντας πως ακομα κ αν κανω
λαθος, ετσι θα μεινουνε τουλαχιστον κ οι δυο
ικανοποιημενοι. «χμ», λειει ο πρωτος κοιταζοντας
την οθονη του τηλεφωνου του, «εδω λειει οτι κ στα
κυπελα ο ηρακλης ειναι πρωτος.» «α, ναι; ενταξει..
αφου σας τα λειει ολα το ιντερνετ, δεν με χρειαζεστε
εμενα», τους λεω καπως παρεξηγημενος κ παω να
ξαναμπω μεσα οσο μπορω πιο γρηγορα.

«μισο λεπτο, κυριε», με προλαβαινουν τα παιδια,
«να σας κανουμε ακομα μια ερωτηση;»
«παρακαλω», τους απαντω, ελπιζοντας αυτη τη
φορα να με ρωτησουν ποια ειναι η πρωτεουσα του
σουδαν η ποιος διαδεχτηκε τον ιουστινιανο στον
θρονο. «μηπως εχετε μισο ευρω να
συμπληρωσουμε, να παρουμε να πουμε κατι κ
εμεις;» «τι εννοειτε κ εσεις; γιατι; ποιος αλλος
πινει;» κ ενω περιμενω απαντηση, ψαχνοντας στις
τσεπες για ψιλα για ακομα μια φορα αυτην την
εβδομαδα, συνειδητοποιω οτι, ασχετως διακρισεων
κ τιτλων, εδω απεξω στον πεζοδρομο παλι
θριαμβευσε το αθλημα.

ο αιωνιος αιωνας

οταν ημουν μικρος ολες αυτες οι ημερομηνιες που ξεκινουσαν με το δυο χιλιαδες μου ακουγονταν τοσο επιστημονικοφανταστικες που πιστευα πως, δεν μπορει, καποια στιγμη καπου εκει, το δυο χιλιαδες κατι, θα μπορουμε να κανουμε εκδρομες σε αλλους πλανητες, θα ζουμε σχεδον για παντα, οι πολεμοι θα υπαρχουν μοναχα στα βιβλια κ θα θυμομαστε τη φτωχεια, την πεινα κ τη δυστυχια του κοσμου σαν ενα κακο ονειρο. τελικα, μεχρι τωρα τουλαχιστον, τα πραγματα ειναι περιπου τα ιδια, κ μονο η ψηφιακη επανασταση υπαρχει για να μας ξεγελαει κ να νομιζουμε πως ειμαστε παντου, ενω η φυσικη μας παρουμεσια περιοριζεται σε ολο κ πιο στενα, σε ολο κ πιο χαμηλοταβανα δωματα. τελος παντων, τωρα που ο αιωνας μας ενηλικιωνεται, καιρος να αναλαβει επιτελους τις ευθυνες του κ αυτος κ να σταματησει να ζει μεσα στους μυθους που αφησε πισω του ο προηγουμενος. ακομα δεν εχουμε δει τιποτα. η ιστορια τωρα αρχιζει.

οταν σπουδαζα στην αθηνα, στην εισοδο της πολυκατοικιας, απεναντι ακριβως απο το παραθυρο μου, κοιμοταν ενας αστεγος. ολη τη μερα γυρναγε κ το βραδυ ερχοταν κ την επεφτε εκει, οπου ειχε αφημενες μονιμα μια-δυο κουβερτες κ το στρωμα του. ενα απογευμα γυρισε κ βρηκε καποιον αλλον να κοιμαται εκει ακριβως στη θεση του. εκπληκτος εσκυψε απο πανω του να δει ποιος ειναι, προσεχτικα, χωρις να τον ξυπνησει, κ στη συνεχεια αρχισε να ρωττει στα μαγαζια παραδιπλα μηπως τυχον τον γνωριζαν. στο τελος, με ειδε που ειχα βγει να δω τι παιζει στο παραθυρο κ ηρθε απο κατω κ με ρωτησε: «συγγνωμη, ρε φιλε, ποιος ειναι αυτος εδω; τον ξερεις;» «οχι», του απαντησα εγω. «καλα, τι σοϊ ανθρωποι ειναι αυτοι; την πεφτουν οπου βρουνε;» συμπληρωσε σχεδον με αγανακτηση. παρολα αυτα, δεν φανηκε να θελει να κανει φασαρια. πηγε κ εκατσε σε ενα σκαλι διπλα στον κοιμισμενο κ τον περιμενε υπομονετικα να σηκωθει για να διεκδικησει εκ νεου το αυτοσχεδιο κρεβατι του.

λιγες μερες μετα εβαλαν καγκελα απεναντι στην εισοδο της πολυκατοικιας κ ετσι αναγκαστηκε ο αστεγος γειτονας μας να «ξεσπιτωθει» κ δεν τον ξαναειδαμε. δυστυχως, τοτε μαλλον κανεις δεν βρεθηκε να πει: «τι σοϊ ανθρωποι ειναι αυτοι; βαζουνε καγκελα οπου βρουνε;»

είμαι σχεδόν σίγουρος ότι αυτό το σύστημα με τις πορτες ασφαλείας στις τραπεζες, που πρέπει να κλείσει η πρώτη κ να περιμένεις στον προθάλαμο μέχρι να ανοίξει η δεύτερη, το έχουν εμπνεύσει από το «οι άλλοι», την ταινία του αμναμπάρ, όπου βλέπαμε τη νικολ την κιντμαν να κλειδώνει σχολαστικά τη μια πόρτα πριν ξεκλειδώσει την επόμενη, γιατί αλλιώς κάτι παρα πολύ κακό θα συνέβαινε, όχι τόσο κακό όσο μια ληστεία τραπεζής βεβαία, που είναι κάτι φυσικό κ παντως λογικός εξηγησιμος, αλλά κάτι, ασπουμε πιο μεταφυσικως εννοουμενο κακο, όπως το να στριμωχνεσαι με καποιον στον προθαλαμο της εθνικης κ με το σύστημα ασφαλείας να κινείται σε μεθεορτιους νωχελικούς ρυθμούς να έχεις εγκλωβιστεί κ να ακούς αναμεσα στα απειρα συνεχόμενα «παρακαλώ περιμένετε» την πρώτη θεωρία συννομωσιας της χρονιας, ότι μας κρατάνε, λείει, εκεί παγιδευμενους κ μας σκαναρουν τον εγκεφαλο για να δουν τι ακριβως σκεφτομαστε. «α, εμενα δεν με ενοχλει κ τόσο πολυ αυτό», προσπαθω να καθησυχασω τον συγκρατουμενο μου, «ετσι κ αλλιως το κανω καθε μερα στο φείσμπουκ.»

περικυκλωμενος

χτυπαι το θυροτηλεφωνο. δεν περιμενω κανεναν. τιποτα διαφημιστικα θα ειναι, σκεφτομαι. βαριεμαι. ας τους ανοιξει κανενας αλλος. μετα απο δυο λεπτα ξαναχτυπαι. μηπως παρηγγειλα καμια πιτσα κ το εχω ξεχασει, αναρωτιεμαι. μπα, αφου μολις εφαγα. πεντε λεπτα μετα χτυπαι για τριτη φορα, πιο επιμονα τωρα. αντε, για να δουμε. σηκωνομαι κ απαντω: «ποιος ειναι;» αναμεσα σε διαφορα χαχανα ακουω μια παιδικη φωνουλα, που με το ζορι κρατιεται για να μην βαλει τα γελια, να λεει: «αστυνομια, ανοιξτε!» «μαλιστα.. εχετε ενταλμα;» ρωταω ετσι για να παρω κ εγω μερος στο παιχνιδι τους. «εχουμε, εχουμε», μου απαντανε εν χορω, ενω ο επικεφαλης συμπληρωνει: «εισαστε περικυκλωμενοι». τι σοϊ προτυπα εχει πια η νεολαια σημερα στις πλακες της; εμεις στα νιατα μας, θυμαμαι, οταν χτυπουσαμε τα ξενα κουδουνια βραδυατικα, λεγαμε πως ημασταν απο τον ερανο του ερυθρου στρατου κ ολοι μας πιστευαν. ετσι νομιζω, δηλαδη

Ε.Δ.Ε.

σημερα στην εθνικη οδο ενα περιπολικο μου επαιξε τα φωτα, οπως συνηθιζουν οι συνωμοτες οδηγοι για να προειδοποιησουν πως λιγα χιλιομετρα μετα παραμονευει μπλοκο. λιγα χιλιομετρα μετα ειδα οντως στο πλαϊ του δρομου ενα αλλο περιπολικο κ εναν φωσφοριζοντα ενστολο να με σημαδευει με ενα απο αυτα τα μηχανακια του διαβολου που μετρανε την ταχυτητα. αλλα εγω, εγκαιρως ενημερωμενος απο τον συναδελφο του, περασα σαν την κοτα απο διπλα του. ετσι οπως μου τυχαιουν ολα τα παραξενα, εκει εξω στον δρομο, ανησυχω μην προκαλεσω αθελα μου καμια υποθεση διαφθορας στα σωματα ασφαλειας κ δεν προλαβαινουν μετα να παραγγελνουνε εδε οι προϊσταμενοι τους.

το ψευτοφωνο

ειναι ενας τυπος στην παραλια που ζητιανευει τραγουδωντας παλια λαϊκα. κραταει παντα, με εναν τροπο πολυ επαγγελματικο, ενα μικροφωνο, το οποιο δεν ειναι συνδεδεμενο πουθενα κ μοιαζει να το εχει μοναχα για τη μοστρα. κ ομως, οταν καποιος περαστικος ριξει κανενα κερμα μες στο κουτι που εχει μπροστα του, ο πλανοδιος τραγουδιστης απομακρυνει στιγμιαια το ψευτομικροφωνο απο το στομα του, λειο οσο πιο χαμηλοφωνα μπορει «ευχαριστω» κ αμεσως το ξαναφερνει κοντα του κ αρχιζει παλι να ξελαρυγγιαζεται. οπότε, με καποιον τροπο, εκει, μες στο κεφαλι του τουλαχιστον, το μηχανημα φαινεται πως λειτουργει κ κανει τη δουλεια του.

σημερα το απογευμα, που βγηκα να κανω βολτα στην παραλια, τον πετυχα ξανα να τραγουδα «τα μαζεψα τα πραγματα κ εφυγα απο το σπιτι». αναρωτηθηκα εαν το εννοει κ αν ειναι κ αστεγος, εκτος απο επαιτης. διπλα του, δυο τσογλανακια τον πειραζανε κ του ζητουσανε αυτογραφο. αυτος εκανε νοημα να περιμενουν να ολοκληρωσει το τραγουδι. εκεινα, ανυπομονα, επεμεναν. αυτος μαλλον αγχωθηκε, ισως κ να φοβηθηκε μην του αρπαξουν το κουτι με τις εισπραξεις της ημερας, κ προσπαθωντας να τα διωξει, του γλιστησε απο το χερι το ψευτοφωνο. ο κροτος που εβγαλε

προσκρουοντας επανω στο οδοστρωμα ξεκουφανε
ολοκληρη την πολη

στη μεταμορφωση

είμαι στον βολο. περναω μπροστα απο τη μεταμορφωση. στο πλαϊ του ναου καποιος εχει γραψει με σπρεϊ ενα καψουροσυνθημα. δεν ειναι κατι ιδιαιτερο, αλλα σταματαω κ το φωτογραφιζω. μαλλον απο συνηθεια. στο μεταξυ απο την πλαϊνη πορτα εχει βγει ενας παπας κ με κοιταζει. ωχ, θα μου αρχισει το κυρηγμα τωρα, σκεφτομαι.. γιατι το φωτογραφιζω κ τι αλητης ειναι αυτος που το εγραψε κ τιποτα δεν σεβονται κ αλλα τετοια. κανω μεταβολη να φυγω. «απο την αλλη πηγαινε», ακουω τον παπα να μου φωναζει. ποια αλλη, αναρωτιεμαι. αυτος διασκεδαζει με το σαστισμα μου. «πηγαινε να δεις απο την αλλη πλευρα του ναου. εκει εχει γραψει κατι πολυ καλυτερο.» δισταζω ακομα. κ πού ξερω οτι δεν μπλοφαρει ο παπας κ δεν με περιμενει απο την αλλη, ξερωγω, κανενα πυρ εξωτερο. τελικα η περιεργεια νικαι. πηγαινω. βρισκω ενα αλλο συνθημα, σαφως πολυ καλυτερο κ μαλλον απο το ιδιο χερι. αφου το φωτογραφιζω κ αυτο, κανω τον κυκλο κ ξαναβλεπω τον παπα να σκουπιζει την εισοδο του ναου. «να σας ρωτησω κατι; αληθεια τωρα.. δεν σας ενοχλουν που τα γραφουν ολα αυτα πανω στην εκκλησια;» «μενε, θεκελ, φαρες», μου απανταει. ακομα αναρωτιεμαι αν μου την ειπε στα βαβυλωνιακα ή εννοουσε πως ο θεος ευλογησε το γκραφίτι.

το πουλί

παω στον οσε να βγαλω ενα εισιτηριο. βρισκω καμια
εικοσαρια ατομα να εχουν σχηματισει ουρα
μπροστα απο το ενα κ μοναδικο ανοιχτο γκισε.
στηνομαι απο πισω τους κ εγω κ περιμενω. στα μισα
περιπου της ουρας βρισκεται ενα ζευγαρι που
τσακωνεται κ οι φωνες τους αντιλαλουν σε
ολοκληρη την αιθουσα. αν κ ο κοσμος προχωραι -ο
κοσμος στην ουρα, εννω, αλλα κ γενικα η
ανθρωποτητα- αυτοι οι δυο μενουνε στασιμοι εκει,
παραχωρωντας διαρκως τη θεση σε αυτους που
περιμενουν πισω τους. οσο τους πλησιαζω,
προσπαθω να καταλαβω την αιτια του καυγα τους.
εαν δεν εχει να κανει με το ταξιδι που ετοιμαζονται
να κανουν, κ για το οποιο εχουν ερθει μαλλον να
αγορασουν εισιτηρια, ειναι εντελως παραλογο αυτο
που συμβαινει. εκτος αν τους αρεσει να μαλωνουν
ενωπιον κοινου, οποτε ενταξει, ασπουμε πως το
δεχομαι.

τελικά φτανω ακριβως απο πισω τους κ εγω. τωρα
τους ακουω καθαρα: αυτος αναφερει τη λεξη
λιανοκλαδι - εκεινη του απανταει κατι για τη μανα
του που τον κανει ο,τι θελει. κ παλι δεν βγαζω
ασφαλες συμπερασμα. επειδη εχω ηδη αργησει, δεν
περιμενω να μου δωσουνε τη θεση τους, οπως
εχουν ηδη κανει σε ολους τους προηγουμενους, κ
παω να τους προσπερασω απο μονος μου, αλλα δεν

προλαβαίνω. «πού πατε, κυριε;» μου λέει αυτός αγριεμένα. σκεφτομαι να του απαντησω πως παω στο λιανοκλαδι για να βρω τη μανα του, οχι τόσο για να τον προσβαλω όσο για να βοηθησω, όσο μπορω, στη συγκλιση των διαφορετικων αποψεων τους. «ε.. τι πού παω; να βγαλω εισιτηριο..» «γιατι; εμεις εδω τι κανουμε, δηλαδη;» ζητω συγγνωμη κ επιστρεφω στη θεση μου. κ να που με εναν τροπο μαγικο η ουρα αρχιζει να προχωραι κανονικα, μαζι κ το ζευγαρι, που οχι μονο εχει παψει να τσακωνεται αλλα τωρα κρατιουνται χερι-χερι.

με τη βεβαιοτητα πως εχω κανει την καλη πραξη της ημερας, σκεφτομαι πως καποια στιγμη πρεπει να στηθει καπου ενα μνημειο στον «αγνωστο τριτο ανθρωπο» προς τιμην ολων των «τριτων» που επεσαν μαχομενοι προκειμενου να ξεπεραστουν τα προβληματα των ζευγαριων κ να τονωθουν οι πληγωμενες σχεσεις τους

συλλαλητηρια

δυο πραγματα θυμαμαι πολυ καλα απο τα πρωτα μεγαλα συλλαλητηρια για το μακεδονικο που ειχαν γινει τοτε, στις αρχες της δεκαετιας του '90: το ενα ειναι μια φωτογραφια που ειχαν δημοσιευσει οι εφημεριδες, με ενα πιτσιρικι να κραταει απο το χερι το χαλκινο αγαλμα του φιλιππου του β', που βρισκεται απεναντι απο τον λευκο πυργο. το πρωτο πραγμα που ειχα σκεφτει τοτε ειναι πως το παιδι ειχε χασει μεσα στον κακο χαμο τους δικους του κ εσπευσε να αντικαταστησει το θερμο κ σαρκινο χερι του πατερα του με ενα αλλο χερι, ψυχρο, μεταλλικο κ δυσκαμπτο. η εικονα μες στο μυαλο μου τοτε λειτουργησε, ασπουμε, αλληγορικα. σαν προβολη της αναγκης να κρατηθουμε απο ενα απωτερο, μυθικο κ μαλλον παρεξηγημενο παρελθον, καθε φορα που το παρον αρνειται ή δυσκολευεται να αναλαβει στις ευθυνες του. οταν, λιγους μηνες μετα, ανεβηκα στη θεσσαλονικη κ ειδα απο κοντα το αγαλμα του μακεδονα βασιλια κ κυριως το υψος του βαθρου πανω στο οποιο στεκεται, καταλαβα πως η φωτογραφια ητανε προφανως στημενη. η αποκαλυψη, ομως, αυτη δεν αναιρεσε τον παραπανω συμβολισμο, που θελησα τοτε σε εκεινη την εικονα να διαβασω, αλλα θα ελεγα πως μαλλον τον εξελιξε. οσο στημενη ηταν η φωτογραφια αλλα τοσο στημενη κ κατασκευασμενη απο τους φορεις

εξουσίας του εκαστοτε παροντος ειναι κ η αναγκη
επιστροφης στο παρελθον, στους μυθους κ τις
ιστορικες παρεξηγησεις του.

η αλλη εικονα που θυμαμαι πολυ καλα απο εκεινες
τις μερες ειναι ενας γεροντας καφετζης στην
παραλια του βολου να σκουπιζει τα σημαιακια κ τα
φείγ-βολαν μπροστα απο το μαγαζι του κ να
μονολογει γκρινιαζοντας, «τα ρημαξαν ολα οι
συλλαλητηριοι». ηταν τις ιδιες μερες εκεινες
ακριβως οπου στα παρτυ κ στα κλαμπ αρχισαν οι
ντιτζεηδες να διακοπτουν τα προγραμματα τους κ να
πετανε, αναμεσα στα ξενα χιτακια τους, διαφορα
ελληνικα τραγουδια κ εμεις, που ενω ως τοτε κατι
τετοια ακουσαμε συνηθως τα ξορκιζαμε, αρχιζαμε
να τα υποδεχομαστε με επευφημιες, αφου ολα, μα
ολα ομως, απο τα παλια ρεμπετικα μεχρι τα
σκυλοποπ της εποχης, στα αυτια μας ακουγονταν
σαν θουριοι.

η αναλυση

ταξιδευω απο θεσσαλονικη προς βολο κ ακουω ραδιοφωνο. ειναι πολυ νωρις το πρωι, οποτε για να μην με παρει ο υπνος στο τιμονι, εχω βαλει τον πιο εκνευριστικο σταθμο, οπου δυο τυποι με ενρινες φωνες κ μπουκωμενες αποψεις παρουσιαζουν κατι σαν ενημερωτικη εκπομπη. ο ενας απο τους δυο παρουσιαστες προσποιειται οτι την λειει στον αλλον για καποιες προβλεψεις που ειχε κανει στον αερα, σε καποια προηγουμενη εκπομπη, κ διαψευτηκαν. ο αλλος αμυνεται προσποιουμενος επισης τον θιγμενο κ λειει κατι ασυναρτησιες μες στις οποιες συναντιουνται ο μπερχτ με τον τσακυ τσαν κ τον κοσμα τον αιτωλο. το θεατρο τους ειναι τοσο κακο που συντομα το καταλαβαινουν κ οι ιδιοι κ ζητουν να παιξει τραγουδακι. το «τραγουδακι» ειναι το κλασικο μουσικο θεμα απο την ταινια γκοντφαδερ, το οποιο με καποιον τροπο, μες στο μυαλο των παρουσιαστων, μαλλον συνδεεται με τη θεματολογια της εκπομπης τους.

μετα το μουσικο διαλειμμα, ανοιγουν τις τηλεφωνικες γραμμες να ακουστει η φωνη ακροατων. ο πρωτος ακροατης, αφου τους καλημερισει κ τους διαβεβαιωσει ποσο φανατικα ακουει την εκπομπη τους, αρχιζει να κομπιαζει κ να γεμιζει με σπαρακτικα «εεεεε» τον πολυτιμο ραδιοφωνικο τους χρονο. οι παρουσιαστες

προσπαθούν να τον συνεφέρουν. «εσείς πήγατε στο συλλαλητήριο;» τον ρωτούν. «στο ποιο; στο συλλαλητήριο; εεε.. ναι.. πήγα, πήγα.. εεε.. έτσι νομιζω, δηλαδή.» ακολουθεί εκκωφαντική αμηχανία. οι δυο εκπροσωποι της τεταρτης εξουσίας κανουν ακομα μια απελπιδα προσπαθεια: «κ ποια ειναι η γνωμη σας για αυτα που συμβαινουν, κυριε;» «παιδια, συγγνωμη», τους απανται αυτος, «για αλλο λογο σας πηρα, αλλα τον ξεχασα. να σας ξαναπαρω, αμα το θυμηθω;» «να μας παρετε, να μας παρετε», του λενε αυτοι, τον κλεινουν κ κρυβονται παλι βιαστικα πισω απο τη μουσικη του νινο ροτα. κ ομως, χωρις να το γνωριζουν, ισως κ να φιλοξενησαν την καλυτερη αναλυση της επικαιροτητας που ακουστηκε ολες αυτες τις μερες.

αυριο παλι

στον αναυρο, στον βολο, ειναι ενας παππους κ μια γιαγια που καθε μερα αδειαζουνε το σπιτι τους κ βγαζουν εξω, μπροστα στο πεζοδρομιο, πανω σε εναν παγκο, ολη τους την οικοσκευη, πιατα, κουταλοπιρουνα, τηγανια, κατσαρολες, πετσετες, τραπεζομαντιλα, επιπλα ακομα κ συσκευες κ τα πουλανε. ποτε δεν ειδα καποιον να σταματαει κ να αγοραζει κατι απο αυτους, αλλα δεν ξερω, μπορεί οι γειτονες να εχουν βρει εναν αλλο τροπο για να τους βοηθανε. στο τελος της ημερας τα δυο γεροντια ξαναμαζευουν τα πραγματα τους, τα βαζουν μεσα, τρωνε, βλεπουνε κατι στην αρχαια τους τηλεοραση, που ακομα δεν βρεθηκε κανεις για να την παρει, κ υστερα ξαπλωνουν στο κρεβατι τους κ λενε «αυριο παλι». το παραδοξο ειναι πως ακομα κ αν δεν υπαρχει «αυριο» για αυτους τους ανθρωπους, το «παλι» θα ειναι παντα εκει, εξω στο πεζοδρομιο, κ θα τους περιμενει.

μαιτρ κ μαργαριτας

εχουν πλακα οι μετονομασιες των οδων. βγαινει μια δημοτικη αρχη, βαφτιζει εναν δρομο με το ονομα ενος ιστορικου προσωπου ή ενος σπουδαιου γεγονοτος, καποιοι γουσταρουν, καποιοι στραβωνουνε.. συμβαινουν αυτα στις δημοκρατιες, οπου δεν υπαρχουν αδιεξοδα για να δωσουμε κ σε αυτα απο ενα ονομα μεγαλο κ λαμπρο κ να ξενοιασουμε. υστερα γινονται εκλογες, κερδιζει η παραταξη που προσκειται σε εκεινους που προηγουμενω ειχαν στραβωσει κ αλλαζει στα γρηγορα τα ενοχλητικα ονοματα των δρομων, πριν να τα συνηθισει ο κοσμος, αφου η συνηθεια ειναι δυναμη ακατανικητη κ κανεις δεν μπορει μαζι της να τα βαλει. αν, για παραδειγμα, διαβασει κανεις το χρονικο των αλλεπαλληλων μετονομασιων της τωρινης οδου αλεξανδρου σβωλου (πρωην πριγκιπος νικολαου, πρωην πολωνιας κ.λπ.) στο κεντρο της θεσσαλονικης, μπορει να δει ολοκληρη την πολιτικη ιστορια της χωρας στον τελευταιο αιωνα.

υπαρχουν, βεβαια, κ καποιες αλλες δημοτικες αρχες, πιο συμβιβαστικες ασπουμε, που προτιμουν να δινουνε στους δρομους ονοματα ακινδυνα κ ουδετερα. οπως συμβαινει στη γειτονια οπου μενω τωρα, οποτε ερχομαι στον βοιο. εδω οιοι οι δρομοι εχουν ονοματα λουλουδιων: οδος κυκλαμινου, οδος

τριανταφυλλου, οδος πανσε κ τετοια. φανταζομαι, καμια φορα, ενα μελλοντικο δημοτικο συμβουλιο να ερχεται κ να μετονομαζει την οδο μαργαριτας, οπου βρισκεται το σπιτι μου, σε οδο γαρδενιας κ οι γειτονες μου, προσβεβλημενοι απο την πραξη αυτη, να κλεινουνε τον δρομο κ εις ενδειξιν διαμαρτυριας να μοιραζουν μαργαριτες στους περαστικους ή ακομα καλυτερα να πηγαινουν κ να μαδανε ομαδικως μαργαριτες μπροστα στο δημαρχειο. παντως, αν βγει στις επομενες εκλογες καποιος υποψηφιος δημαρχος κ υποσχεθει πως θα μετονομασει τον καθετο στην οδο μαργαριτας δρομο σε οδο μαιτρ, ετσι ωστε οταν με ρωτουν πού μενω, να λεω «μαιτρ κ μαργαριτας», εγω θα τον ψηφισω.

τα πεταμενα

κατεβασα σημερα ενα παλιο διαλυμενο επιπλο, που δεν το θελαμε πια, κ το αφησα διπλα στα σκουπιδια. λιγο μετα ξανακατεβηκα για να παρω καπνο κ το επιπλο ειχε εξαφανιστει.

θυμηθηκα τοτε, στη δεκαετια του 90, που εμενα στην αθηνα, στα εξαρχεια, κ ειχε χαλασει το ψυγειο μου. ηρθε ενας φιλος κ πιασαμε μαζι να το βγαλουμε εξω στον δρομο. μεχρι να ανεβουμε ξανα στο διαμερισμα, το ψυγειο ειχε εξαφανιστει.

θυμαμαι που εκπληκτοι κοιτουσαμε απο το παραθυρο κ δεν πιστευαμε στα ματια μας. λιγες μερες μετα, γυριζοντας στο σπιτι, ειδα εναν τυπο, καπου στην τοτε ηλικια μου, να ψαχουλευει μια σακουλα με πεταμενα βιβλια στα σκουπιδια. πιασαμε κουβεντα κ μου ειπε οτι ειχε φτιαξει μια μικρη συλλογη απο αυτα που εβρισκε εδω κ εκει. τον θαυμασα, μπορεί κ να τον ζηλεψα λιγακι. του ειπα οτι εχω στο σπιτι ενα βιβλιο δυο φορες -μου το ειχαν κανει πριν κατι μηνες δωρο κ ειχα ξεχασει να παω να το αλλαξω- κ τον ρωτησα πού μενει να παω να του το φερω. μου εδειξε την πολυκατοικια απεναντι κ μου ειπε: στο υπογειο. λιγη ωρα μετα, οταν επισκεφτηκα εκεινο το ελαχιστα μεγαλυτερο απο το δικο μου υπογειο διαμερισμα, οπου εμεναν καμια δεκαρια ανθρωποι, ολοι νομιζω αλβανοι, ο ενας πανω στον αλλον, ειδα ξανα κ το παλιο μου

ψυγείο που είχε τώρα πια μετατραπεί σε βιβλιοθήκη.

μπορεί το παλιό διαλυμένο επιπλο, που σήμερα ξεφορτωθήκα, να μην έχει τόσο καλή τύχη κ τώρα να καιγεται μέσα σε καμιά ξυλοσομπα, αλλά όπως κ να έχει, πετώντας καμιά φορά αυτά που θεωρούμε αχρηστά, μπορεί κ να βοηθάμε κάποιον άλλον εστω για λίγο να πεταξει.

η κουκκίδα

οδηγώ στην εθνική από Θεσσαλονίκη προς βόλο. σε ένα παρκιν, λίγο μετά την κατερίνη, βλέπω έναν τυπο να κάνει οτοστόπ κρατώντας ένα χαρτονί που γράφει πάνω «θες/νική». θέλω να σταματήσω, να του πω ότι έχει σταθεί στη λάθος πλευρά του δρόμου ή, αν είναι ξένος, ότι τον κοροΐδεψανε, αλλά αυτός τους ζητήσε να γράψουν στο χαρτονί του κ άλλο αυτοί του γράψανε. όμως τρέχω στην εθνική κ μέχρι να το πάρω απόφαση, ο τυπός έχει γίνει μια κουκκίδα στο καθρεφτή μου κ δεν μπορώ να κάνω οπισθεν για να τον φέρω ξανά στις φυσικές του διαστάσεις. τέλος πάντων, ελπίζω να βρεθεί κάποιος με καλύτερα αντακλαστικά μετά από μένα κ να τον βοηθήσει.

μετά από καμία σαρανταρία χιλιόμετρα σταματάω στην λεπτοκαρυά να πάρω έναν καφέ. δύο άλλοι οδηγοί στεκόνται μπροστά στα αμάξια τους κ κουβεντιαζουν ξυνοντας με το καλάμακι τα τοιχώματα των ποτηριών τους. όπως περνάω από δίπλα τους, ακούω να λέει ο ένας: «ε, κ τι να έκανα; όταν το καταλάβα ήταν πια αργά.. πώς να γυρίσω πίσω;» πιστευοντας ότι μιλούσε για τον τυπο με το χαρτονί, μπαινώ αμέσως κ εγώ μες στην κουβεντά τους απροσκλητός: «τον είδατε κ εσείς, ε;» «ποιον να δούμε, ρε φίλε;» μου απαντούν αυτοί λίγο

αγριεμενοι. «τιποτα, τιποτα.. με συγχωρειτε..
λαθος», τους λεω κ απομακρυνομαι.

στην υπολοιπη διαδρομη προσπαθω να με πεισω
πως ισως αυτοι οι δυο να συζητουσανε για τα
πολιτικα κ την επικαιροτητα, κ οχι για τα προσωπικα
τους, κ ισως τελικα να μην τους φανηκα τοσο πολυ
αδιακριτος. μεχρι να φτασω στον προορισμο μου, κ
αφου σχεδον με εχω πεισει, καταληγω μοιραια στο
συμπερασμα οτι ολοκληρη η χωρα, για να μην πω η
ανθρωποτητα, στεκεται στη λαθος πλευρα του
δρομου, πισω απο ενα λαθος τοπωνυμιο γραμμενο
σε χαρτονι.

παω να παρω εναν καφε κ συνανταω τυχαια εναν φιλο που εχει βγει βολτα με την πενταχρονη κορη του. εχω να τον δω καιρο, οποτε καθομαι λιγο εκει στο μαγαζι κ πιανουμε κουβεντα. ενω λεμε τα νεα μας, η κορη του εχει παρει απο το μπαρ τρια καλαμακια, εχει βαλει την ακρια του ενος μεσα στο αλλο, σχηματιζοντας ενα νεα τριπλασιο σχεδον σε μηκος καλαμακι, κ αρχιζει να μας ακουμπαι με αυτο κ να λεει: «εσυ να γινεις ποδηλατο, εσυ να γινεις παπουτσι, εσυ να γινεις πεταλουδα..» φανταζομαι οτι το κοριτσι εχει επηρεαστει απο καποιο παραμυθι που ακουσε ή καποιο παιδικο που ειδε κ για να του δειξω οτι το καταλαβαινω, το ρωταω: "τι ειναι αυτο, μαριαννα; μαγικο ραβδι;" η μαριαννα σταματαει το παιχνιδι, σοβαρευεται, κοιταζει μια εμενα κ μια αυτο που κραται στα χερι της κ μου λεει: «οχι, βεβαια! αυτο ειναι τρια καλαμακια το ενα μεσα στο αλλο.» φοβαμαι πως οι νεες γενιες που ερχονται θα μας τσακισουνε με τον ρεαλισμο τους.

σπασμένα πληκτρολογία

οταν ημουν στο λυκειο, πηγαينا συχνα με τους φιλους μου στο γηπεδο να δουμε λιγη μπαλα. αν κ νικιωτης, πηγαينا καμια φορα κ εβλεπα κ τον ολυμπιακο (του βολου λεμε τωρα). σε ενα τετοιο ματς του συμπολιτη ηταν που ειχα δει εναν απο τους καθηγητες μας στην κερκιδα να ξεσαλωνει ουρλιαζοντας τις πιο ευφανταστες βρισιες που εχω ακουσει στη ζωη μου.

η αντιθεση αναμεσα στην εικονα του παντα ηρεμου κ ευγενικου παιδαγωγου, που ειχα συνηθισει να βλεπω στο σχολειο, κ του οργιλου φιλαθλου με τα μελιτζανι μουτρα κ τις αναγλυφες φλεβες στον λαιμο μού εκανε πολυ μεγαλη εντυπωση. αυτο που με εκανε, ομως, σταληθεια να ανησυχησω ηταν που ενω εμεις βριζαμε κ απειλουσαμε μοναχα τους παικτες της αντιπαλης ομαδας κ φυσικα τους διαιτητες, οποτε νιωθαμε οτι μας αδικουνε, εκεινος τα ειχε βαλει με ολοκληρον τον κοσμο κ μοιραζε ακριβοδικα τις καταρες του σε γηπεδουχους κ φιλοξενουμενους, σε βασικους κ αναπληρωματικους, σε παικτες κ προπονητες, στα παιδακια που μαζευαν τις μπαλες κ στις μπαλες τις ιδιες, στα δοκαρια κ στο χορταρι του γηπεδου, στο πηλιο κ στον παγασητικο κ γυρω η θαλασσα πουταναν κ αυτη κ ακομη ο ηλιος μαλακας μεσα στους μαλακες.

οταν τελειωσε ο αγωνας -δεν θυμαμαι ποιος κερδισε
κ δεν εχει καμια σημασια- ειδα τον καθηγητη μας να
σερνεται εξαντλημενος απο την υπερπροσπαθεια
προς την εξοδο. προλαβα, ομως, κ διεκρινα μια
εκφραση απολυτης ηρεμιας, για να μην πω γαληνης,
στο προσωπο του κ τοτε καταλαβα πως αξιζε τον
κοπο ολο αυτο το ξεσπασμα. ο ανθρωπος, αφου ειχε
αναπτυξει λεκτικως ολα τα κατωτερα του ενστικτα,
μπορουσε να επιστρεψει στις συμβασεις της ζωης κ
της κανονικοτητας του. να ξαναγινει ο
υποδειγματικος συζυγος, πατερας, φιλος,
συναδελφος κ δασκαλος που ολοι ξεραμε. η δε
κτηνωδης φυση του μπορουσε να περιμενει μεχρι
την αλλη κυριακη για να αφυπνιστει εκ νεου κ να
κανει κ παλι το κομματι της.

δεν εχω ιδεα τι κανει κ πού βρισκεται σημερα αυτος
ο τυπος, αλλα τα τελευταια χρονια τον φερνω στο
μυαλο μου καθε φορα που πεφτω πανω σε
κεφαλαιογραμματατες εκρηξεις μισους, οργης,
ανοησιας κ παλιανθρωπιας στα σχολια κατω απο τις
ειδησεις που διαβαζω στο διαδικτυο, καθε φορα
που ονειρευομαι κοσμους καλους, ιδανικους,
γεματους κατεστραμμενα πληκτρολογια.

νεα μελαγχολία

ανεβοκατεβαινοντας οδικως θεσσαλονικη-βελιγραδι
τα προηγουμενα χρονια περασα αναποφευκτα
καμια δεκαρια φορες απο την ακατονομαστη
γειτονα κ τις μισες απο αυτες διανυκτερευσα στα
σκοπια. ενα βραδυ ειπα να βγω μια βολτα να δω
λιγο καλυτερα την πολη. αφου διασκεδασα λιγο με
τη γυψινη αλεξαντερλαντ που εχει στησει η
φυρομιανη κυβερνηση γυρω απο τον βαρδαρη,
ανεβηκα ως την πιο αυθεντικη ανω πολη για να φaw
κ να πiw τιποτα.

εκει, σε ενα ωραιoτατο καφανα, γνωρισα τον
κυριλλο, εναν νεαρο καθηγητη της ιστοριας στο εκει
πανεπιστημιο. αφου τα ειπαμε για αρκετη ωρα,
επιλεγοντας προσεκτικα τα πιο ακινδυνα θεματα, η
κουβεντα μοιραια πηγε κ στα πολιτικα. «καλα, ρε
κυριλλε», του λεω καποια στιγμη, «εσυ, επιστημων
ανθρωπος, ειναι δυνατον να πιστευεις ολην αυτην
την αστεια προπαγανδα;» «α.. ολα κ ολα», μου
απαντησε αυτος, «επιστημονας ειμαι οταν ειμαι
ξεμεθυστος. τωρα ειμαι ποιητης. μην με μπλεκεις. κ
επειτα.. τι επιστημων μου λες; στο πανεπιστημιο των
σκοπιων διδασκω, οχι στην οξφορδη. στα βαλκανια
η ιστορια δεν ειναι επιστημη.. χειροτεχνια ειναι.»

αν δεν ειχα ταξιδι την επομενη μερα κ αν δεν
βιαζομουν να παω να κοιμηθω, ισως αν ειπα κ εγω
λιγακι παραπανω, το βραδυ εκεινο μπορει να

καταληγαμε σε λυση του προβληματος, αλλα το
αφησαμε εκει. κ ετσι ενεταξα το περιστατικο αυτο
στον οργανισμο ηνωμενων ταξιδιωτικων
αναμνησεων μου με το προσωρινο ονομα «νεα
μελαγχολια».

πινω καφέ με έναν φίλο στην πλατεία κ τα λέμε. μια κυριουλα πλησιαζει το τραπεζι μας. μοιαζει να θελει να μας ζητησει ελεημοσυνη, αλλα αυτη μοναχα μας ρωταει: «συγγνωμη, εγινε κατι;» «ε, ολο κ κατι θα εγινε», της απανταει ο φιλος. αυτη, χωρις να δωσει σημασια, γυριζει προς το ζευγαρι που καθεται διπλα κ κανει την ιδια ερωτηση: «συγγνωμη, παιδια μου.. εγινε κατι;» υπαρχει ενας τονος αγωνιας στη φωνη της. ολοι καταλαβαινουμε οτι χρειαζεται βοηθεια, αλλα κανεις δεν ξερει τι ακριβως πρεπει να κανει. «τι να εγινε, δηλαδη;» της απαντουν οι διπλανοι απορημενοι. ολοι καταλαβαινουμε ποσο κρισιμη ειναι η ακατανοητη ερωτηση της, αλλα κανεις δεν ειναι σε θεση να δωσει μια σωστη απαντηση.

παει στο τριτο τραπεζι. εκει καθεται ενας τυπος μονος του ή μαλλον παρεα με το λαπτοπ του. «συγγνωμη, αγορι μου.. εγινε κατι;» «ναι», της απανταει αυτος χωρις να ξεκολλησει το βλεμμα απο την οθονη, «οι κουρδοι εριξαν ενα τουρκικο ελικοπτερο στη συρια.» η γυναικα χτυπαει με τις παλαμες τους μηρους της, μια χειρονομια που παγκοσμιως μεταφραζεται περιπου ως εξης: «ωχ, κακο που μας βρηκε..» ο τυπος σηκωνει το κεφαλι του κ την κοιταζει κ αυτος απορημενος. ολοι καταλαβαινουμε οτι η αντιδραση της θα ηταν ακριβως η ιδια, ακομα κ αν αυτος της απαντουσε οτι

ο παοκ θα παιζει με τρεις βασικες απουσιες αυριο ή
οτι θα χιονισει τη νυχτα στο χορτιατη. η γυναικα
απομακρυνεται γρηγορα, σαν να θελει κατι να
προλαβει. ολοι καταλαβαινουμε.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ

είδα να κυκλοφορεί εδώ μέσα μια έρευνα που λέει ότι η Ελλάδα έχει τα πιο χαμηλά ποσοστά αυτοκτονιών στην Ευρώπη, τα οποία μάλιστα περεμεινάν, λέει, εξαιρετικά χαμηλά ακόμα και στα χρόνια της κρίσης -την οποία κάποια στιγμή θα πρέπει να παψούμε να αποκαλούμε έτσι, αλλά αυτό είναι μια άλλη ιστορία- και θυμήθηκα το εξής περιστατικό:

πρέπει να ήταν την άνοιξη του 2013 όταν έμαθα ότι ένας γνωστός μου έπεσε από το μπαλκόνι του σπιτιού του και σκοτώθηκε. ήξερα ότι είχε κάποια προβλήματα, αλλά όχι κάτι συγκεκριμένο - όχι κάτι που θα μπορούσε να τον σπρώξει μεταφορικά και κυριολεκτικά στο κενό εν πάση περιπτώσει. τέλος πάντων, τη μέρα της κηδείας του συναντήσα έναν κοινό μας φίλο στον δρόμο και τον ρώτησα πώς έγινε. εκείνος παρέξηγησε την ερώτησή μου, και νομιζοντας ότι ζητούσα να μάθω τον τρόπο και όχι την αιτία του θανάτου, μου απάντησε πως βγήκε να απλωσει κάτι ρουχα στο μπαλκόνι, ζαλίστηκε και έπεσε. αστυνομικό δαιμόνιο δεν με λες, αλλά αμέσως κατάλαβα ότι υπήρχε ένα λογικό άλμα στην απάντησή αυτή και έτσι ζήτησα εξηγήσεις: «συγγνώμη, και πώς το ξέρουμε, ρε συ, ότι έτσι έγιναν τα πράγματα; ποιος μας το λέει ότι έπεσε επειδή ζαλίστηκε και όχι για άλλον λόγο;» ο φίλος με κοιτάξε φανερά ενοχλημένος, αν και δεν

είμαι σίγουρος τι ήταν αυτό που τον ενοχλήσε περισσότερο, η ερώτησή μου ή η δική του απάντηση. «τι με ρώτας, ρε άνθρωπε;» μου είπε τελικά. «αφού αν έλεγαν πως βουτηξε από μόνος του, δεν υπήρχε, λείπει, περίπτωση μετά να τον κηδεύσουν.»

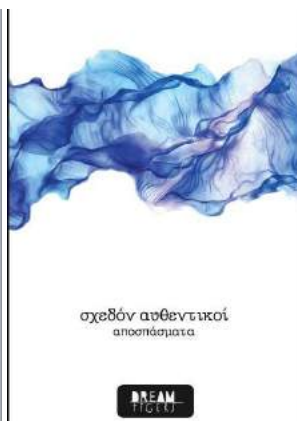
δεν ξέρω ποσο σωστή κ σοβαρή είναι αυτή η έρευνα που διάβασα, αλλά ειλικρίνεια θα ήθελα να δω επίσης κάπου κ τα ποσοστά ανά χώρα της ευρώπης των ανθρώπων που την τελευταία δεκαετία βγήκαν να απλωθούν κάτι ρούχα στο μπαλκόνι τους, ζαλιστήκαν κ επέσαν.

γιατι δεν βαζω τονους

παλιος κ αγαπημενος δασκαλος με ανακαλυπτει στο φουμπου κ μου στελνει αιτημα φιλιας. το αποδεχομαι. μιλαμε λιγο. χαιρομαι που τον ξαναβρισκω κ που ειναι καλα. χαιρεται που εχω σπουδασει κατι τελικα κ ακομα δεν κατεστρεψα τον κοσμο. καποια στιγμη μου κανει την ερωτηση του ενος εκατομμυριου: «γιατι δεν βαζεις τονους, ρε παιδακι μου;» «τι να σου πω, ρε δασκαλε», του απαντω, «ισως για τον ιδιο λογο που επαψα να χρησιμοποιω τις βοηθητικες ροδες οταν εμαθα ποδηλατο.» η κουβεντα τελειωνει καπου εκει αποτομα. γαμωτο, μαλλον εμεινα παλι στην ιδια ταξη.

κυκλοφορούν επίσης
από τις εκδόσεις dreamtigers

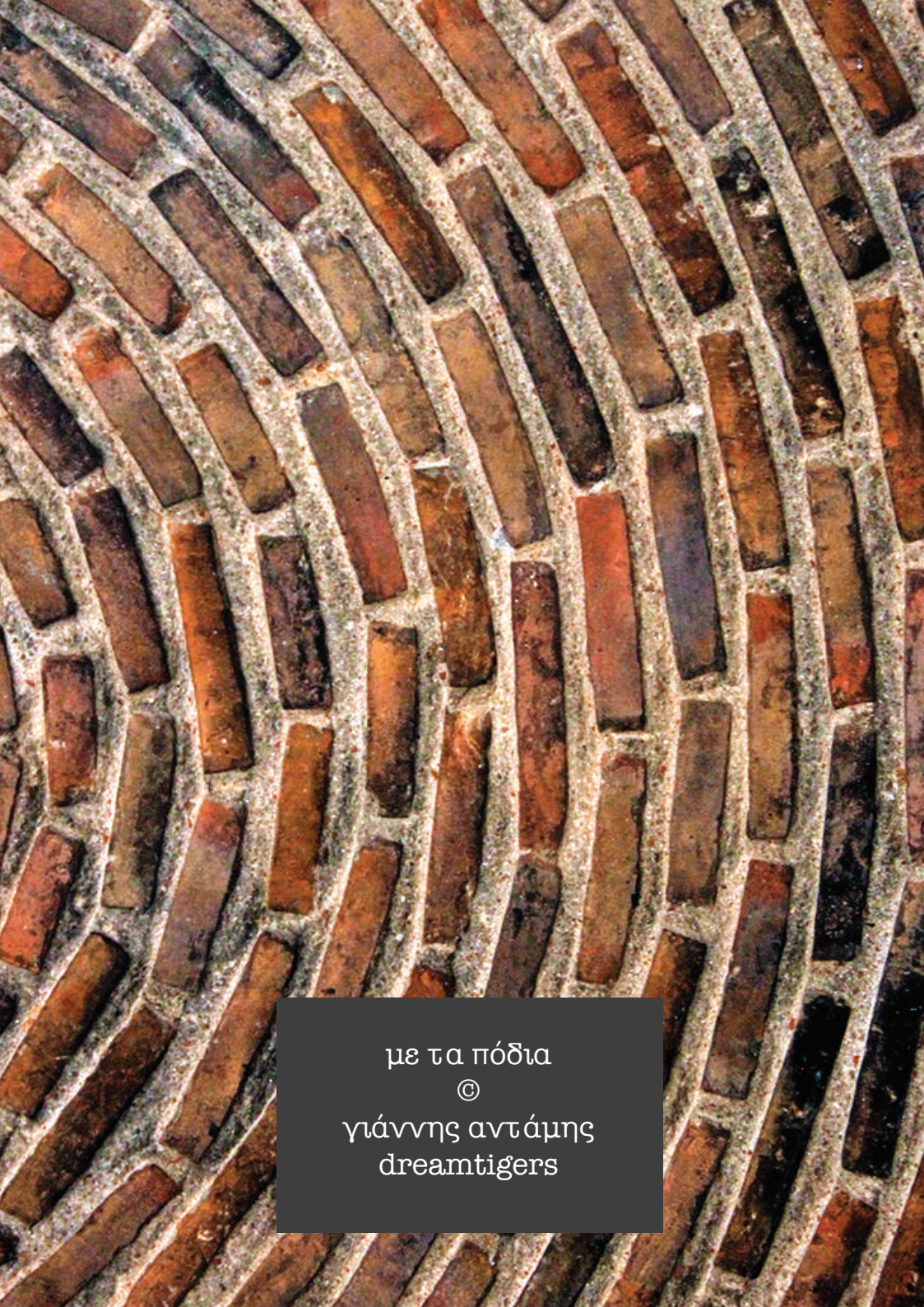
κεντρική διάθεση:
www.dreamtigers.gr

**Το τελευταίο χάρτινο βιβλίο του Γιάννη Αντάμη,
«Το Ανταμομπίλ»,
κυκλοφορεί από τις Εκδόσεις Χαραμάδα.**

hoc se quisque modo semper fugit

στην Ποθητή

Βόλος, Φεβρουάριος 2018

με τα πόδια
©
γιάννης αντάμης
dreamtigers